על פני אביו ויבך עליו וישק לו ׃ ויצו
יוסף את עבדיו את הרפאים לחנט את
אביו ויחנטו הרפאים את ישראל ׃ וימלאו
לו ארבעים יום כי כן ימלאו ימי החנטים
ויבכו אתו מצרים שבעים יום ׃ ויעברו ימי
בכיתו וידבר יוסף אל בית פרעה לאמר
אם נא מצאתי חן בעיניכם דברו נא באזני
פרעה לאמר ׃ אבי השביעני לאמר הנה
אנכי מת בקברי אשר כריתי לי בארץ כנען
שמה תקברני ועתה אעלה נא ואקברה את
אבי ואשובה ׃ ויאמר פרעה עלה וקבר את
אביך כאשר השביעך ׃ ויעל יוסף לקבר
את אביו ויעלו אתו כל עבדי פרעה זקני
ביתו וכל זקני ארץ מצרים ׃ וכל בית יוסף
ואחיו ובית אביו רק טפם וצאנם ובקרם
עזבו בארץ גשן ׃ ויעל עמו גם רכב גם
פרשים ויהי המחנה כבד מאד ׃ ויבאו עד
גרן האטד אשר בעבר הירדן ויספדו
שם מספד גדול וכבד מאד ויעש לאביו
אבל שבעת ימים ׃ וירא יושב הארץ
הכנעני את האבל בגרן האטד ויאמרו
אבל כבד זה למצרים על כן קרא שמה
אבל מצרים אשר בעבר הירדן ׃ ויעשו
בניו לו כן כאשר צום ׃ וישאו אתו בניו

אפי אבוהי ובכא עלוהי ונשיק
ליה ׃ ופקיד יוסף ית עבדוהי ית
אסותא למחנט ית אבוהי וחנטו
אסותא ית ישראל ׃ ושלימו ליה
ארבעין יומין ארי כן שלמין יומי
חנטיא ובכו יתיה מצראי שבעין
יומין ׃ ועברו יומי בכיתיה ומליל
יוסף עם בית פרעה למימר אם
כען אשכחית רחמין בעיניכון
מלילו כען קדם פרעה למימר ׃
אבי השביעני לי אבא קיים עלי
למימר הא אנא מאית בקברי
די אתקינית לי בארעא דכנען
תמן תקברנני וכען אסק כען
ואקבר ית אבא ואתוב ׃ ואמר
פרעה סק וקבר ית אבוך כמא די
קיים עלך ׃ וסליק יוסף למקבר ית
אבוהי וסליקו עמיה כל עבדי פרעה
סבי ביתיה וכל סבי ארעא דמצרים ׃
וכל בית יוסף ואחוהי ובית אבוהי
לחוד טפלהון וענהון ותוריהון ׃
שבקו בארעא דגשן ׃ וסליקו
עמיה אף רתיכין אף פרשין
והות משריתא סגיאה לחדא ׃
ואתו עד בית אדרי דאטדי
בעברא דירדנא וספדו תמן
מספד רב ותקיף לחדא ועבד
לאבוהי אבלא שבעא יומין ׃
וחזא יתיב ארעא כנענאה ית
אבלא בבית אדרי דאטד ואמרו
אבל תקיף דין למצראי על כן
קרא שמיה אבל מצרים די בעברא
דירדנא ׃ ועבדו בנוהי ליה כן כמא
די פקידנון ׃ ונטלו בנוהי לארעא
דכנען וקברו יתיה במערת חקל
כפילתא דיזבן אברהם ית חקלא
לאחסנת קבורא מן עפרון חתאה

יתיה

אם לשון רבית היא קאי
כן היה לו למקרא · זכר ויש ואין
לשון פועלו · כמו שמעתי
שהוא לשון השמעה וכן ירמו
איש ואיש שהוא כמו
הר ואין · ואלו שלשון הרואין
והשמעו על ידי אחרים
ולשון שמו ראו ורבו א
מרוליהם הוא · אנשי
עצמן נתן ומאומתן
נעשו אנשי ריב · וכן רבן
יושבי אי · כמו רבי : ואין
תרגמו של אונקלוס ובקאורין
בעלי חצים · שלשונם כחץ
ותרגומו לשון ותהי האחצה
אותן שהיו ראויין לחלוק עמן
נחלה : ותשב באיתן קשתו
בחוזק · קשתו · חוזקו · ויפזו
זרועי · זו היא נתינת טבעת
על ידו · לשון והבאותי זאת
היתה לו מאות הן שהוא א
אביר יעקב · ומשם עלה להיות
רועה אבן ישראל · עיקרן של
ישראל · לשון אבן הראשה ·
לשון מלכות · ואונקלוס אין
הוא כך תרגמו ותשב והבת
בהון נבואתה · הלוואות אשר
קיים להם על דיים [illegible]
בסתריו · ותקפת [illegible]
העברי שבמקרא ישו ·
ותקפו [illegible] ל
באיתן תשקן [illegible]
על העברי זכ׳ ותשב באיתן
בשביל שאיתן שלהן היתה לו
לקשת ולאבטח : כבן איתרא
זהב · לכך ויפזו זרועי לשון
פז · אבן ישראל · לשון שריין
אבות · אבהן ובנין · יעקב
ובנין · ורבותינו דרשו · ותשב
כן לקרון : מאל אביך היתה לך
זאת והוא יעזרך · ואת שדי
ועם הק היה לבך כשלא
שמעת לדברי אדונתך :
והוא יברכך · ברכת שדים
ורחם · ברכתו דאבוך
ודאימך · יתברכון
כמולדים והעולות שיה ו
זורעים מזריעים שיפה ראויה
להריון · והנקבות לא ישכלו את
רחם שלהן · והפילו עובריהן :

שדים · ירה יירה · ותרגומו אשתרא והאשתדי
אף שדים כן · על שם שהזרע יורה כחץ עובר תקף
אביך גברו · על ברכות שברכני הק׳ על ברכות הורי
ברכות שבירך את הורי · לפי שהברכות שלי גברו
והלכו עד סוף גבולי גבעות עולם · שנתן לי ברכות
פרוצה בלי מצרים מגעת עד ארבע קצות
העולם · שנ׳ ופרצת ימה וקדמה וצפונה ונגבה
מה שלא בירך כן לאברהם וליצחק לאברהם אמ׳
לו שא נא עיניך וראה ונגבה וגו׳ כי
את כל הארץ אשר אתה רואה לך · ולתתנה ולזרעך
והיצחק אמר כי לך ולזרעך אתן את כל הארצות האל
[illegible] ישראל לבדו [illegible]
[illegible] נפלה אומרים : הורי · לשון הריון · שהורוני
[illegible] הורה וגבי [illegible]
[illegible] עד תאות · עד [illegible]
[illegible] לבו [illegible]
[illegible] טלן לראש יוסף · נזיר אחיו ·

פרישתו מאחיו · שנבדל מאחיו כמו וינזרו
מקדשי · נזרו אחור · ורבותינו דרשו · ותשב
באיתן קשתו · על כבישת יצרו באשת אדוניו ·
ויקראו קשת · על שם שהזרע יורה כחץ :
ויפזו זרועי ידיו · כמו ויפוזו שיצא הזרע
מבין אצבעות ידיו · מידי אביר יעקב שנראית
לו דמות דיוקנו של אביו כו׳ כדאיתא
במסכת סוטה · ואונקלוס תרגם תאות גבעות
עולם לשון תאוה וחמדה · גבעות · לשון מעלי
ארץ · שחמדתן אמו · והחריגתן לקבלן :
בנימין זאב יטרף · כמו על שהיו
עתידין להיות חטופים · וחטפתם לכם איש
אשתו במחולות בפילגש בגבעה · ונבון על שאול שהיה
עומד בנויו וסביב שנ׳ ושאול לכד המלוכה
וילחם סביב בכל אויביו וגו׳ ובכל אשר יפנה
ירשיע · בבקר יאכל עד · לשון ביזה ושלל
המתרגם עדיה · ועד ישלו יחלק כ׳ עברית
[illegible] עד שלל ורב · ואל שאול [illegible]

שעמד בתחלת בקרן ודרויתן של ישר׳ · ולערב
יחלק שלל · גם · משתשקע שמשן של ישראל
על ידי נבוכד נצר שיגלם לבבל יחלק שלל
מרדכי ואסתר שהם מבנימן יחלקו את שלל
המן · שנ׳ ותתן בית המן [illegible]
תרגמו על שלל הכהנים בקדשי המקדש :
וזאת אשר דבר להם אביהם ויברך אותם
והלא יש מהן שלא ברכן אלא קינטרן · אלא כך
פירושו · וזאת אשר דבר להם אביהם · מה
שאמור בענין · יכול שלא ברך לראובן שמעון
ולוי · תל״ל ויברך אותם · כלם במשמע · אשר
כברכתו · ברכה העתידה לבא של אחד ואחד ברך
אותם לא היה לו לומר אלא איש אשר כברכתו
ברך אותו · מה ת״ל ברך אותם לפי שנתן
ליהודה גבורתו של אריה ולבנימין חטיפתו
של זאב · ולנפתלי קלותו של איל · יכול שלא
כללן כולן בכל הברכות · ת״ל ברך אותם :
נוסף · ולא נאמר · על שם שאמרו [illegible]

ויאסף רגליו [illegible]
לשון עברית שהן לשון הכנסה
כמו ואין איש מאסף אותי הביתה
ואספתו אל תוך ביתך · ויאספם
את תהיות פארן · והאספה לבא
מפני הגשמים · ויאסף אותם
אל אסיפה [illegible]
[illegible] האספה אל אביו · ואין
[illegible] : ויבך עליו ·
[illegible]
יעקב [illegible] : לחנט [illegible]
ענין [illegible] בשמים [illegible]
השלמתן ימי חנוטתו עד שמלאו ו
ארבעים יום · ויבכו אותו מצ׳ שבעים
יום · ארבעים ימי חנוטה ושלשים
לבכי · לפי שבאת להם ברכה לרגלו
שכלה הרעב והיו מי נילוס מתברכין ·
אשר כריתי לי · כפשוטו כמו כי יכרה
איש · ומדרשו · עוד אמר [illegible]
הלשון כמו אשר קניתי [illegible]